

UCHWAŁA Nr XXXIX/268/09
RADY GMINY SICIENKO
z dnia 2 grudnia 2009 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2010.

Na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2005 roku Nr 179 poz. 1485 z 2006 r. Nr 66, poz.469 , Nr 120, poz.826 z 2007 roku Nr 7, poz. 48 , Nr 82, poz. 558 z 2009 Nr 18, poz. 97,Nr 63 poz. 520, Nr 98 poz. 817, Nr 92 poz. 753) uchwała się, co następuje:

§1. Przyjąć Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2010 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§3.Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§4.Uchwałę ogłasza się w sposób miejscowo przyjęty, tj. na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Sicienko.

Przewodniczący
Rady Gminy Sicienko

Marek Nadolny

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29.07.2005 o przeciwdziałaniu narkomanii podjęcie uchwały o przyjęciu Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest niezbędne w celu prowadzenia działań związanych z profilaktyką narkomanii, które należą do zadań własnych gmin. Realizacja zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu uchwalanego przez Radę Gminy.

Przewodniczący
Rady Gminy Łojenka
Marek Nadobny

*Załącznik
do Uchwały Nr XXXIX/268/09
Rady Gminy Sicienko
z dnia 2.12.2009 r. roku*

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA TERENIE GMINY SICIENKO NA ROK 2010**

WPROWADZENIE	2
1. CELE I ZADANIA PROGRAMU	2
2. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW	3
3. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ	7
3.1. Placówki funkcjonujące na terenie Gminy Sicienko	7
3.2. Zasoby kadrowe	8
4. ZADANIA PRZYJĘTE DO REALIZACJI W 2010 ROKU	8
5. FINANSOWANIE GMINNEGO PROGRAMU NARKOMANII	9
5.1 Plan wydatków na 2010 rok	9

WPROWADZENIE

Narkomania jest zjawiskiem ogólnoswiatowym. Powstaje na podłożu przeobrażeń zachodzących we współczesnym cywilizowanym świecie i staje się poważnym problemem społecznym. Niesie za sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób zakaźnych tj. HIV, zakażenie wirusem żółtaczki typu B i C, infekcje przenoszone drogą płciową. Narkomania wiąże się też z innymi problemami społecznymi takimi jak; ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, bezdomność oraz inne uzależnienia, wywołuje negatywne następstwa kryminalne

Szczególnie narażone na nie są dzieci i młodzież, głównie z powodu lekceważenia problemu i panującą modę na zażywanie substancji psychoaktywnych. Dealerzy narkotykowi działają wszędzie tam, gdzie gromadzi się młodzież (np. dyskoteki, kluby, szkoły). Młodzi ludzie mają dosyć beztroski stosunek do problemu używania narkotyków i zjawiska narkomanii. Nadal jest moda na zażywanie substancji uzależniających, traktowanych jako element zabawy, relaksu, rozrywki, pomocy w nauce, wspomaganie przeżyć i doznań. Rozpoznanie zjawiska narkomanii jest coraz trudniejsze również z uwagi na „nowocześniejsze” formy przeprowadzania transakcji handlowych.

Podstawą prawną w Polsce do działań w tym zakresie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii. Ustawa precyzuje zadania związane z przeciwdziałaniem narkomanii, które należą do zadań własnych gminy i mają być realizowane z uwzględnieniem potrzeb lokalnych. W tym obszarze ustawa łączy się z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Aktem prawnym, na podstawie, którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym jest gminny program przeciwdziałania narkomanii. ***Program jest uchwalany corocznie przez Radę Gminy jego realizatorem jest Urząd Gminy w Sicienku.***

1. CELE i ZADANIA PROGRAMU

Podstawowe cele programu to ograniczenie używania narkotyków oraz związanych z tym problemów oraz edukowanie społeczeństwa, głównie młodzieży o szkodliwości zażywania narkotyków.

Cele te realizowane będą poprzez:

- ⇒ podnoszenie wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat zagrożeń zdrowotnych i społecznych wynikających z używania narkotyków,
- ⇒ podnoszenie wiedzy dzieci i młodzieży dot. unikania ryzykownych zachowań,

- ⇒ podnoszenie kwalifikacji osób realizujących programy edukacyjne w zakresie przeciwdziałania narkomanii,
- ⇒ wspieranie programów w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży stanowiących alternatywę wobec używania narkotyków,
- ⇒ prowadzenie kampanii edukacyjnych obejmujących problematykę narkomanii.

Zadania samorządu w zakresie przeciwdziałania narkomanii wynikają z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. Nr 179 poz. 1485 z późn. zm.).

Zadania te obejmują w szczególności:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

2. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW

Jednym z czynników sprzyjających powstawaniu uzależnienia jest bezrobocie. Wydłużanie się okresu pozostawania bez pracy powoduje nasilenie się zjawiska izolacji społecznej bezrobotnych, narastanie napięć i konfliktów w najbliższej rodzinie. Ucieczka przed kłopotami życia codziennego najczęściej ma swe odbicie w sięganiu po używki tj. narkotyki czy alkohol. Utrata pracy, albo niemożność jej zdobycia, pomimo nieraz starannego przygotowania zawodowego, jest przyczyną głębokiej frustracji, poczucia zawodu życiowego, rodzi uprzedzenia i niechęć do istniejącego ładu społecznego. Szczególnie dotkliwe są skutki bezrobocia dla życia rodzinnego; powoduje ono napięcia, niszczy wszelkie perspektywy w życiu rodzinnym, staje się przyczyną destabilizacji rodziny, pozbawia ojca autorytetu, degraduje społecznie całą rodzinę, rodzi alkoholizm i inne patologie, ze wszystkimi ich zgubnymi skutkami. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy zarejestrowane są

274¹ osoby bezrobotne w tym: 142 kobiety; bezrobotni z prawem do zasiłku: 76 osób ogółem, w tym 34 kobiety, 18 osób jest długotrwale bezrobotnych (powyżej 24 miesięcy) . W roku 2008 zarejestrowanych było 182 osoby, co oznacza, że bezrobocie wzrosło o 50% . Dane, które przekazał PUP w Bydgoszczy obejmują tylko 9 miesięcy roku 2009, można więc wysunąć wniosek, że w końcu roku liczba bezrobotnych jeszcze wzrośnie. Jest to niepokojące zjawisko i ma związek w głównej mierze z kryzysem gospodarki światowej i polskiej z początku roku 2009. Wydawać by się mogło, że 274 osoby to niewielki odsetek osób jak na gminę Sicienko, tym bardziej, że liczba mieszkańców w wieku 18 - 65 lat wynosi 7054. Należy jednak pamiętać, że dane te są zaniżone, gdyż wiele osób, którym nie należy się zasiłek dla bezrobotnych, lub nie korzystają z systemu pomocy społecznej, po prostu nie rejestrują się jako bezrobotni.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwróciła się do pedagogów szkolnych z prośbą o określenie głównych obszarów problemowych występujących w poszczególnych placówkach szkolnych. Na podstawie uzyskanych informacji przygotowano zestawienia najważniejszych problemów wraz z prawdopodobnymi przyczynami ich występowania.

Tabela nr 1. Główne obszary problemowe w szkołach

Lp.	Problem	Możliwe przyczyny zachowań
1	Nagminne używanie wulgaryzmów i brak kultury osobistej w relacjach uczeń – uczeń	- obyczaj środowiskowy - solidaryzowanie się z grupą - chęć zwrócenia uwagi - brak reakcji dorosłych - manifestacja buntu
2	Palenie papierosów	- ciekawość, - bezkarność - złe wzorce w środowisku - podkreślanie własnej „dorosłości”
3	Częste przypadki agresji w różnych formach	- negatywne wzorce - nie radzenie sobie z emocjami - bezkarność
4	Kłopoty w nauce	- brak zainteresowania ze strony rodziców - trudności w nauce - brak systematyczności - wpływ grupy

Przedstawione zjawiska potwierdzają konieczność zapewnienia dzieciom i młodzieży zajęć uczących konstruktywnego spędzania wolnego czasu i będących alternatywą wobec sięgania po używki. Mogą to być zajęcia pozalekcyjne, socjoterapeutyczne, wyjazdy na obozy, zajęcia sportowe. Zajęcia takie są jedną z form udzielania pomocy dzieciom narażonym na zaburzenia życia rodzinnego wynikającego z problemów alkoholowych czy narkotykowych.

¹ Dane na dzień 30.09.2009r.

Bardzo poważnym problemem jest sięganie po używki przez nieletnich. Od wielu lat prowadzone są ogólnopolskie badania mające na celu określenie skali tego zjawiska.

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej na zlecenie Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomani, przeprowadziła badanie naukowe „Konsumpcja substancji psychoaktywnych przez młodzież szkolną – Młodzież 2008”. Badaniem objęto młodzież szkół ponadgimnazjalnych. Poniżej przedstawiono fragmenty raportu:

„Dotychczasowe badania, realizowane w latach 1992–2003, wskazywały stopniowy wzrost odsetka uczniów regularnie palących papierosy (od 23% do 31%). Wyniki tegorocznego sondażu zmieniają te tendencje. Obecnie regularne palenie deklaruje 22% badanych, czyli mniej niż w jakimkolwiek z dotychczasowych badań. Jednocześnie możemy zaobserwować znaczny wzrost odsetka uczniów niepalących. (...) Obecnie 62% młodzieży twierdzi, że nie pali papierosów. (...)

Regularne palenie deklaruje 41% uczniów, których oboje rodzice na stałe lub sezonowo przebywają poza granicami kraju, i 20% dzieci rodziców niepracujących w ciągu ostatniego roku za granicą. Wyższy odsetek regularnych palaczy jest ponadto wśród młodzieży, która deklaruje, że to ojciec, a nie matka pracuje za granicą. (...)

Tegoroczne badania pokazują, że co trzeci uczeń wie, gdzie można zdobyć nielegalne substancje psychoaktywne. (...)

Jednym ze wskaźników opisujących problem używania narkotyków przez młodych ludzi jest obecność tego rodzaju środków w ich otoczeniu. W roku 2003 zapytano uczniów, czy w ich środowisku, wśród znajomych (kolegów/koleżanek) jest ktoś, kto zażywa narkotyki lub środki odurzające. Pytanie to powtórzono w tegorocznym sondażu. Jego wyniki wskazują, że co drugi badany (52%) zna taką osobę, a pozostali (48%) odpowiadają przecząco. W 2003 roku 67% uczniów znało kogoś używającego środków psychoaktywnych, a co trzeci badany (32%) nie miał takich znajomych. Uzyskane wyniki świadczą o spadkowej tendencji w rozpowszechnieniu używania narkotyków wśród młodzieży szkolnej. (...)

Także w kwestii osobistych doświadczeń z narkotykami odnotowano w tym roku trend zniżkowy. W latach 1994–1996 wskaźnik uczniów eksperymentujących z narkotykami ustabilizował się na poziomie 10%. Dwa kolejne sondaże ujawniły wzrost liczby uczniów, którzy przyznali się do brania narkotyków w ciągu dwunastu miesięcy poprzedzających badanie: w roku 1999 było ich 18%, w 2003 – 24%. Tegoroczny sondaż pokazuje, że kontakt z narkotykami miało 15% uczniów, co oznacza 9-punktowy spadek wskaźnika. (...)

Aktualne wyniki pokazują ponadto, że najczęściej substancje psychoaktywne przyjmuje młodzież z wielkich i małych miast (22% i 21%). Nielegalne środki są najmniej popularne na wsi, gdzie w ciągu ostatniego roku sięgnęło po nie 12% młodzieży. (...)

W tegorocznym sondażu 80% uczniów, którzy eksperymentowali z narkotykami, wymieniło marihuanę (spadek od roku 2003 o 6 punktów), 14% amfetaminę (spadek o 9 punktów) i 10% ecstasy

(wzrost o 2 punkty). Inne substancje wskazywane były przez badanych incydentalnie, ani jedna osoba nie wspominała o próbowaniu heroiny. (...)

Wyniki najnowszego badania wskazują także na pojawienie się na polskiej scenie narkotykowej środków nieodnotowanych w poprzednich badaniach. Są wśród nich substancje, które działają podobnie do narkotyków, jednak ich sprzedaż jest legalna, bo żaden ze składników nie jest zabroniony polskim prawem. Kilku procentowe odsetki badanych deklarują używanie „dopalaczy” – tzw. smartów, środków o działaniu psychoaktywnym, zarejestrowanych jako przedmioty kolekcjonerskie, które można zamówić w Internecie lub kupić w specjalnych sklepach. (...)”

Więcej informacji o przeprowadzonym badaniu można znaleźć w „Raporcie końcowym z badania KONSUMPCJA SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH PRZEZ MŁODZIEŻ SZKOLNĄ – MŁODZIEŻ 2008” dostępnym m. in. na stronie internetowej www.narkomania.gov.pl.

Na zlecenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku w roku szkolnym 2008/2009 została przeprowadzona ankieta dotycząca stosunku młodzieży do używek tj. papierosy, alkohol i środki odurzające oraz do problemu agresji. Badaniu poddano uczniów klas piątych szkół podstawowych oraz uczniów pierwszych klas gimnazjalnych. W ankiecie wzięło udział 215 uczniów, w tym 124 uczniów szkoły podstawowej i 91 gimnazjum.

90% ankietowanych piątoklasistów nigdy nie paliło papierosów, co oznacza, że używka ta nie jest w kręgu zainteresowań piątoklasistów.

Ankietowani słyszeli o środkach uspokajających (33%), marihuanie (37%), amfetaminie (17%), LSD (5%). Mimo to nigdy ich nie próbowali (90%). Tylko 2 % przyznało się do eksperymentowania z lekami uspokajającymi lub nasennymi. Część osób nie odpowiedziała na pytanie dotyczące eksperymentowania ze środkami odurzającymi.

Wyniki ankiet przeprowadzonych wśród gimnazjalistów przedstawiają się następująco:

64% ankietowanych nigdy nie paliło papierosów. Do palenia przyznało się 36% gimnazjalistów, z czego 20% nie w ciągu ostatnich 30 dni, a 8% mniej niż 1 papieros na tydzień w ciągu miesiąca poprzedzającego przeprowadzenie ankiety.

Z papierosami więcej eksperymentowali uczniowie z Wojnowa (50%) niż z Sicienka (25%), ale w grupie „palaczy” z Sicienka więcej jest osób, które paliły 40 razy i więcej (16%).

Ankieta dowodzi, że młodzież słyszała o różnorodnych środkach odurzających. Niektóre są bardziej, inne - mniej znane. Mimo tego młodzież nie eksperymentuje z nimi. Do próbowania środków odurzających przyznało się 5% ankietowanych (leki nasenne, marihuana, amfetamina). To i mało, i dużo. Mało, bo cieszy te 95% osób, które są czyste w tym względzie. Dużo natomiast, bo są to konkretne osoby – młodzi ludzie – którzy igrają z olbrzymim zagrożeniem, jakim jest świat narkotyków. To oznacza, że ktoś z ich środowiska „poczęstował” ich ww. substancjami. Dobrze, jeśli to były tylko próby i na nich skończy się przygoda młodzieży z substancjami niedozwolonymi.

3.2 Zasoby kadrowe:

- ✓ Specjalista psychoterapii uzależnień, biegły sądowy - 1 osoba,
- ✓ Terapeuta uzależnień prowadzący grupy samopomocowe - 1 osoba,
- ✓ Certyfikowany specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 1 osoba,
- ✓ Psycholog – 1 osoba,
- ✓ Pedagodzy szkolni – 5 osób: ZS Wojnowo, ZS Sicienko - 1 etat; SP Kruszyn, Strzelewo, Samsieczno, Trzemiętowo - ½ etatu,
- ✓ Absolwenci Studium Socjoterapii posiadający pełne uprawnienia do prowadzenia dziecięcych i młodzieżowych grup socjoterapeutycznych – 9 osób,
- ✓ Osoby posiadające uprawnienia do realizacji programów profilaktyczno-wychowawczych „Spójrz inaczej” i „Elementarz „ – 26 osób,
- ✓ Osoby przeszkolone z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 15 osób;
- ✓ Osoba przeszkolona z zakresu przeciwdziałania agresji – 1 osoba,
- ✓ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku – 4 osoby,
- ✓ Punkt Interwencji Kryzysowej działający przy gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sicienku zatrudniający psychologa oraz specjalistę ds. przemocy domowej.
- ✓ Trenerzy Programu Zastępowania Agresji – 5 osób

4. ZADANIA PRZYJĘTE DO REALIZACJI W ROKU 2010

1. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku narkomanii.
 - a) prowadzenie kampanii edukacyjnych, konkursów, turniejów obejmujących problematykę narkomanii adresowych w szczególności do młodzieży szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych,
 - b) prowadzenie zajęć edukacyjnych zwiększających świadomość rodziców lub opiekunów w zakresie problematyki związanej z używaniem środków psychoaktywnych.
 - c) prowadzenie zajęć edukacyjnych zwiększających świadomość mechanizmów uzależniania się dla młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej.
2. Finansowanie szkoleń, kursów, porad dla nauczycieli, pedagogów, dyrektorów szkół, pracowników socjalnych oraz członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, w tym diety i koszty dojazdu.
3. Finansowanie lub dofinansowanie spektakli teatralnych, dla dzieci i młodzieży o tematyce związanej z przeciwdziałaniem narkomanii.

4. Zakup materiałów niezbędnych do realizacji *Programu* – broszury, ulotki, książki, plakaty, materiały biurowe, nagrody itp.
5. Edukacja młodzieży gimnazjalnej w zakresie profilaktyki narkomanii poprzez zorganizowanie debaty poświęconej tematyce narkomanii.
6. Finansowanie specjalisty w zakresie przeciwdziałania narkomanii w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym w Sicienku.
7. Przeprowadzenie diagnozy stanu problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

5. FINANSOWANIE GMINNEGO PROGRAMU NARKOMANII

Źródłem finansowania zadań zawartych w *Programie* są środki uchwalone w budżecie gminy na 2010 rok. Środki te pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na obrót alkoholem. Opłaty te stanowią dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację zadań określonych w w/w *Programie* i zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nie może być przeznaczony na inne cele.

5.1. Plan wydatków na 2010 rok

Tabela nr 3. Wydatkowanie środków - dział 851 „Ochrona zdrowia”, rozdział 85153
Przeciwdziałanie narkomanii

Lp.	Nazwa zadania	Wartość (w zł)	Okres realizacji
1	Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku narkomanii	1 000,00	Cały rok
2	Finansowanie szkoleń, kursów, porad dla nauczycieli, pedagogów, dyrektorów szkół, pracowników socjalnych oraz członków GKRPA, w tym diety i koszty dojazdu.	2 700,00	Cały rok
3	Finansowanie lub dofinansowanie spektakli teatralnych, dla dzieci i młodzieży o tematyce związanej z przeciwdziałaniem narkomanii.	1 200,00	Cały rok
4	Zakup materiałów niezbędnych do realizacji <i>Programu</i>	1 000,00	Cały rok
5	Edukacja młodzieży gimnazjalnej w zakresie profilaktyki narkomanii poprzez zorganizowanie debaty poświęconej tematyce narkomanii.	500,00	Cały rok
6	Finansowanie specjalisty w zakresie przeciwdziałania narkomanii w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym w Sicienku	1 200,00	II-VI VII-XII
7	Przeprowadzenie diagnozy stanu problemów	2 500,00	V-VI
8	Przelewy	200,00	Cały rok
Razem		10 300,00	

Przewodniczący
Rady Gminy Sicienko
Marek Niciolny